

**www.pietersimenon.be/home-fondsenwerving
Hier vindt u ons tijdschrift in kleur.**

P.209.647
3-maandelijks
TIJDSCHRIFT
Jaargang 40
april-mei-juni 2014

Een gewone doordeweekse dag

Zo leek het toch toen iedereen op het werk aankwam. Een ochtend die wat het weer betreft alle kanten uit kon. De lucht leek grijs, en toch kwam de zon er lichtjes doorheen. Het had heerlijk geregend en al die stoffige droge voortuintjes, straalden 'groen' en natte frisheid uit.

Het was nog maar net 9 uur toen plots het brandalarm afging. Al gauw bleek dat het een uitgebreide brandoefening betrof en in no-time stond de brandweer op de binnenplaats. Een beetje sensatie, een goede oefening, een groter gevoel van veiligheid voor het personeel nu het de praktijk aan de theorie had kunnen toetsen. Alleen de poes, die zat niet in het evacuatieschema en moest op het laatste moment uit de administratie 'bevrijd' worden, waar ze door de hoge tonen van het brandalarm panisch aan het rondlopen was. Heel gemakkelijk liet ze zich niet vangen met een klein traumaatje als gevolg: overgeven, niet durven binnenkomen, ... Arme oude duts.

Als je al die jongeren buiten ziet staan en ook het personeel, besef je hoe groot de verantwoordelijkheid is van datzelfde personeel en directie ten opzicht van de jongeren en van elkaar.

Materieel moeten we zorgen dat de gasten niets tekort komen, maar ook hun fysiek en emotioneel welzijn, zijn onze voortdurende zorg.

Wie ooit pubers in huis gehad heeft, weet hoe hevig ze kunnen zijn, hoe moeilijk ze soms voor rede vatbaar zijn. Zet dan een aantal van die pubers bij elkaar en om in brandtermen te blijven: je hebt vuurwerk.

Het tegenovergestelde is echter ook waar. Meer dan ooit merken we dat gasten zich ook positief aan elkaar kunnen optrekken en ook op een fijne manier de sfeer van een dag of een avond kunnen bepalen.

Een telefoontje: een haperende stem aan de andere kant van de lijn. Je hoort dat de vrouw maar zeer moeilijk kan ademen. Ook zonder dat de dame haar stem noemt, weten we wie er aan de andere kant van de lijn is. Zonder verder in details te gaan, kunnen we zeggen dat deze vrouw in haar leven alles meegemaakt heeft wat je je maar in kunt denken. En we kennen de beperktheid van deze mevrouw, haar kwetsbaarheid, haar zwakke gezondheid die deze kwetsbaarheid nog eens extra versterkt.

Als je je dan probeert te verplaatsen in de situatie van o.a. deze vrouw, zonder steunfiguren om haar in haar zwakke positie te helpen, zonder fysieke of psychische kracht om zich te kunnen handhaven, dan voel je ook haar machteloosheid. Maar je kan ook de machteloosheid voelen van haar kinderen die in plaats van kind te mogen zijn, maar al te vaak de rol van steunfiguur op hun schouders gelegd kregen en nog steeds krijgen.

Er voor zorgen dat al deze zaken in het juiste perspectief geplaatst worden is één taak uit het uitgebreide takenpakket van onze begeleiders. Ondersteunend zijn naar de ouder(s) en naar de jongeren zelf waardoor een omgaan met elkaar tot een haalbaar niveau teruggebracht wordt, is soms een evenwichtsoefening. Indien dit echter lukt weten we dat één van onze doelen alleszins bereikt is.

Rosa

20 juni, dag van de poetsvrouw

Opvoeders, criminologen, psychologen, maatschappelijk werkers, pedagogen, ons huis zit er vol van maar ... er is maar één poetsvrouw, wat haar dan ook meteen onmisbaar maakt! Hoe onmisbaar blijkt wel als ze voor een paar weken afwezig is onder het verlof.

Wat er zoal allemaal op haar wacht? Om te beginnen: bergen afwas verhuizen verschillende keren per dag van het aanrecht naar de afwasmachine en omgekeerd.

In de administratieve blok is er een zeer groot vergaderlokaal, met een 50-tal stoelen (met een zwarte, stoffen bekleding: vrouwen én de 'nieuwe mannen' begrijpen wat ik bedoel) en met 3 grote dubbele glazen schuiframen. De receptie, ook weer met een volledige glazen wand van vloer tot plafond en een tuindeur van glas, is met een opening verbonden met de rest van de algemene administratie (loonadministratie, boekhouding).

Er staan in beide lokalen 7 dubbele bureaus met even zoveel computers en schermen natuurlijk, met een kopieerapparaat, kasten, rekken, en .... toch wel heel veel dingetjes en documenten op iedere bureau. We maken het Adinda niet altijd gemakkelijk, foei!

Van de grote hal, met daarin 5 damestoiletten en 1 herentoilet leidt één trap naar de keuken beneden, waar ook een computerlokaal/poetshok ligt, een klein en een middelgroot vergaderlokaal en een eetzaal die soms ook als vergaderruimte gebruikt wordt. Een aantal boekenrekken zorgen voor het nodige afstofwerk. De andere trap, naar boven, brengt ons bij een dubbele kantoorruimte: het contextlokaal voor 4 begeleiders, dus ook 4 bureau's, computers, printers, boekenrekken en het lokaal voor de dienst tijdsbesteding waarin ook alles in 4-voud aanwezig is. Afstoffen en afwassen maar ...

De andere dubbele kantoorruimte waar de methodische coördinatie zijn plekje gevonden heeft, belooft met de 6 bureau's en al het computermateriaal niet direct minder werkintensief te zijn. Dan is er nog een printlokaaltje, een toiletruimte, een directielokaal, de sociale dienst met alweer 3 bureau's en een computer-/kantoorruimte.

Dat alles is nog maar alleen de administratie. Ook de gemeenschappelijke ruimte van de jongens wordt regelmatig door Adinda gepoetst, en ze zal ook een halve dag per week in de leefgroep gaan poetsen.

De meters ramen zouden een ramenwasser doen watertanden ... Adinda iets minder.

Net voor dit boekje gedrukt wordt, is er voor de eerste keer een externe ramenwasser gekomen. We nemen aan dat hij wél verrukt was over de hoeveelheid ramen!

Alles is bij ons in niveaus gebouwd, waardoor Adinda per dag méér trappen doet dan een strenge gezondheidscommissie zou adviseren. Dan heeft ze ons in het verleden ook nog altijd verwend met tafels die gedekt stonden als er bezoek kwam of er een vergadering was: koffie, thee, fris, koekjes het werd op- en afgeruimd.

Dat alles in een 80 %-job frotten is een kunstgreep op zich. Dus u begrijpt dat wij apetrots zijn op onze poetsvrouw en met de dag van de poetsvrouw net voor of achter ons, dat hangt ervan af wanneer dit boekje in uw brievenbus gevallen is, is een complimentje méér dan verdiend.

En eigenlijk moeten wij hier ook onze 2 klusjesmannen even in het zonnetje zetten. Zoals het bij échte 'nieuwe mannen' past, zetten ook zij al eens koffie als Adinda haar '20%-dag' heeft, onderhandelen ze met de afwas en 'zien werk' zoals wij dat zeggen.

Ja, we hebben het getroffen, al zeggen we het zelf!

Hier laat ik je los, Peter!

Enkele weken geleden liep de begeleiding van Peter af. Eigenlijk zouden we pas begin juni afronden, maar soms is het tijd om los te laten. En dat voelt goed, wanneer je ziet dat een jongen goed in staat blijkt om zijn leven zelf in handen te nemen.

Ik schreef hem volgend tekstje, wat zijn traject een beetje weergeeft:

Peter,

Wat heb jij iedereen verbaasd!

'Ik wil alleen gaan wonen, en liefst zo snel mogelijk', zei je.

Het parcours was hobbelig, maar je bent er in geslaagd! Het is bij jou niet enkel bij woorden gebleven! Hier zit je dan! En hoe!

Ikzelf kijk met volle bewondering naar hoe jij op je jonge leeftijd de zaken aanpakt, je toekomst in handen neemt. Af en toe komt er een tegenslag, maar je laat de moed nooit hangen!

Peter, doe voort zoals je bezig bent!

Bedankt voor alles!

Liefs, Marjan

En zo'n mooi traject mag op een fijne manier afgerond worden, dacht ik!

Ik besloot voor hem te koken, voor zijn vriendin die bij hem inwoont én, erg speciaal, ook zijn vader zou erbij zijn. Heel de begeleiding is vader namelijk op de achtergrond gebleven. Peter wilde dat zo en vader ook. Af en toe kwam er contact, maar dat verwaterde vaak direct. Nu zien we dat vader en zoon echt werken aan een mooie toekomst samen.

We zijn samen gaan winkelen, om zeker te zijn dat wat ik wilde maken, ook in de smaak viel. Verder mocht Peter in de winkel als cadeautje nog voor 10 euro diepvriesproducten kiezen om een voorraadje aan te leggen. Hij en zijn vriendin leven momenteel namelijk nog van een leefloon. Als je weet dat ze 450 euro huur betalen en samen slechts een inkomen hebben van 1089,82 euro, dan weet je al dat ze niet veel ruimte hebben voor extra's. Peter en zijn vriendin gaan wekelijks 3 maal naar de VDAB om er samen vacatures te zoeken, maar voor jonge mensen zonder diploma is het momenteel erg moeilijk om aan werk te geraken.

Eens teruggekomen van de winkel heb ik het nodige keukenmateriaal gevraagd en kon ik aan de slag. Het was fijn hoe zowel vader als zoon bij het fornuis kwamen staan om te babbelen. We hebben het gehad over het verleden en over de toekomst, die wel wat moois in petto heeft voor hun samen. Er was een fijne sfeer!

Dan hebben we samen lekker getafeld. Van deze momenten geniet ik echt... en ik durf zelfs te denken dat zij er ook van genoten hebben! Ze vonden het in ieder geval lekker. Het is een receptje dat niet te moeilijk is en ze zijn alvast van plan het ook eens te maken!

Dit was het 'kersje' op de taart van een hobbelige, maar fijne begeleiding!

Dit hadden ze verdiend!

Marjan

Black Stream Valley - Natural Horsemanship

We publiceerden hier al eerder een artikel over in een vorige JA. Deze getuigenis van Kurt Valgaerts, ook opgenomen in ons jaarverslag van 2013, is een mooie aanvulling hierop.

Samenwerking Joeri Noels van Pieter Simenon en Kurt Valgaerts van Black Stream Valley

PAARDENMIDDEL

Sinds 1999 ben ik opvoeder in het observatiecentrum Sint-Ferdinand te Lummen. In 2007 volgde ik een opleiding orthopedagogisch paardrijden te Gent. Sindsdien zet ik de paarden binnen de voorziening in als opvoedmiddel. Ruim twee jaar geleden besloot ik mijn kennis en ervaring in het werken met paarden ook te delen met mensen buiten Sint-Ferdinand. Black Stream Valley werd opgericht. Deze naam refereert naar de Vallei van de Zwarte Beek waarop we uitkijken terwijl we met de paarden werken. Kort daarna werd ik uitgenodigd als spreker tijdens een hulpverleners-symposium. Hier ontmoette ik Joeri Noels van Pieter Simenon. Door het horen van mijn ervaringen, mijn visie op paarden en “opvoeden” of beter “persoonlijke groei”, was Joeri’s interesse blijkbaar alleen nog maar sterker geworden. Het duurde dan ook niet lang of hij maakte een afspraak om eens op bezoek te komen. Sindsdien komt hij op geregelde tijdstippen langs met gasten die hij in begeleiding heeft.

In de piste komen paard en mens samen. De basis van mijn methodiek is 'Natural Horsemanship'. Bij het omgaan met paarden gaan we rekening houden met hoe een paard in wezen functioneert, leert, reageert. Paarden in een kudde hebben verschillende communicatiekanalen en net zoals bij mensen gebeurt het grootste deel van de communicatie via lichaamstaal. De meeste sessies bestaan dan ook uit grondwerk met de paarden. Paardrijden komt eventueel in een later stadium aan bod. Tijdens de sessies gaan we dus vooral dingen DOEN met de paarden. Bij het grondwerk is het echter van groot belang bewust te zijn van je DENKpatroon en je GEVOEL op dat moment. Niet de handeling op zich, maar vooral van waaruit deze gesteld wordt, is bepalend voor de reactie die we te zien krijgen bij het paard. Een paard fungeert als het ware als spiegel. Je mag zo stoer en uitbundig uit de hoek komen als je wil, je mag je zo ontspannen voordoen als je wil, het paard zal enkel reageren op wat er daadwerkelijk in je zit.

Daar een paard van nature nood heeft aan een betrouwbare leider en deze aan een aantal voorwaarden moet voldoen, zal hij deze voorwaarden dan ook van ons verwachten: duidelijk, consequent en congruent handelen, met wederzijds respect! Een betrouwbare leider geeft op een milde manier aan waar zijn grenzen liggen. Het vraagt dus heel wat van de gasten om deze interactie aan te gaan.

Iedere keer als Joeri een afspraak maakt, kijk ik er weer naar uit. Deze manier van “samenkomen”, ook al is dit best wel “werkendag” voor de betrokkenen, geeft zowel in het hier en nu als achteraf een enorm bevredigend gevoel. Ook al hebben de gasten niet altijd evenveel

affiniteit met paarden of zijn ze er zelfs een beetje bang van, ze gaan de uitdaging aan. De paarden doen slechts wat deze nieuwe “leider” van hen vraagt. Niet altijd even makkelijk, soms best wel frustrerend. Reacties, al dan niet uitgesproken, zoals: “Dat paard wil niet!” of “Die werkt op mijn zenuwen!”, komen geregeld voor. Eén van mijn slagzinnen is echter: “Als je wijst naar een ander, wijzen er altijd drie vingers naar jezelf”. Probeer maar eens.

Werken met de paarden kan best wel confronterend zijn, maar hier staat tegenover dat er ook wel heel wat positieve ervaringen opgedaan worden. Doordat de gasten voortdurend balanceren tussen ontspanning en in hun kracht gaan staan, komen ze ook onmiddellijk tot resultaat. Het is actie-reactie. Indien het niet lukt, krijgen ze steeds opnieuw kansen. Tijdens het werken met de paarden is het belangrijk zich te focussen op het gewenste resultaat. Nog belangrijker echter is de weg er naartoe. Laat het paard een reactie zien die ze niet “gevraagd” hebben, dan is het aan de gasten om te kijken wat zij kunnen doen om te komen tot het gewenste antwoord.

Een enorme meerwaarde bij dit alles is het feit dat Joeri zijn methodieken, wat betreft het aanleren van sociale vaardigheden en zelfbewustwording, en mijn visie op het begeleiden van paarden en gasten, elkaar overlappen of aanvullen. Tijdens het werken met de paarden kunnen de gasten de opgedane kennis onmiddellijk toetsen en aan den lijve ondervinden. Dit binnen een veilige omgeving waarin niemand oordeelt, ze steeds opnieuw andere dingen mogen proberen en ze telkens opnieuw kansen krijgen.

De gasten krijgen de ruimte om hun masker af te doen, dichter bij zichzelf te komen, in actie te komen en grenzen te verleggen. Een goede mix van uitdaging en tot rust komen. Misschien net daarom dat ze, ook al gaat dit alles niet altijd even vlot, toch bereid zijn tot een volgende sessie en hier vol enthousiasme naar uitkijken.

Het doet me deugd om deze gasten bij iedere sessie te zien groeien als persoon. Het is me telkens weer een waar genoegen om Joeri, “zijn” gasten, de paarden en mezelf te mogen ontmoeten! Merci mannen!

Met passie en plezier!

Kurt Valgaerts
Black Stream Valley

Wat is Levensloop?

De Vriendenkring van Pieter Simenon heeft zich geëngageerd om mee te doen met de 24 uur durende actie Levensloop in Lommel op **20 september om 16 uur**.

"Wat is levensloop?" We plukten een samenvatting van de site.

Levensloop is een feestelijk evenement voor alle leeftijden. Het draait helemaal rond solidariteit en fondsenwerving voor de strijd tegen kanker. Het gemeenschapsleven van een stad of gemeente komt gedurende 24 uur samen om:

- ³⁵/₁₇ mensen die kanker overleefden of er nog tegen vechten, te vieren en in de bloemetjes te zetten;
- ³⁵/₁₇ mensen te herinneren die aan kanker overleden zijn;
- ³⁵/₁₇ als gemeenschap op te staan en samen de strijd op te nemen tegen kanker.

Teams lossen elkaar 24 uur lang af, tijdens een estafette rond een parcours. Hiervoor laten ze zich sponsoren. Er staat telkens minstens 1 persoon van het team op de piste.

De 24 uur symboliseren het voortdurend gevecht van patiënten en hun naasten tegen de ziekte.

Het doel van Levensloop is om fondsen te werven ten voordele van de strijd tegen kanker.

Openingsceremonie: Ereronde van de Vechters - Samen Vieren

De "**Vechters**", mensen die kanker overwonnen hebben of momenteel nog behandeld worden, zijn de **eregasten** van Levensloop. Het evenement zet hen in de bloemetjes en viert hun moed. Aangemoedigd door hun familie, hun vrienden en alle deelnemende teams lopen zij een ereronde en openen zij feestelijk 'Levensloop'.

Dit is een indrukwekkend moment waarbij ze hun overwinning **vieren, hoop geven** aan mensen met kanker en hun familie en iedereen **bedanken** die hen steunt.

Dit betekent meteen het startschot van Levensloop.

De "zorgdragers", iedereen die mensen met kanker geholpen of ondersteund hebben in de strijd tegen hun ziekte, leggen vervolgens samen met de ereregasten de tweede ronde af.

Een tweede, indrukwekkend sleutelmoment tijdens het evenement is de kaarsceremonie.

Deze ceremonie heeft een drievoudige symbolische bedoeling:

- mensen herdenken die overleden zijn aan de gevolgen van kanker;
- mensen die momenteel tegen de ziekte vechten, ondersteunen;
- mensen vieren die de ziekte overwonnen hebben.

Iedereen kan een kaars met papieren kaarsenzakje kopen waarop je een naam, een wens, een boodschap kan schrijven of een tekening kan maken. De kaarsen worden in het persoonlijke zakje langs de piste geplaatst.

Elk lichtje is een teken van hoop, van troost, van herinnering, van dankbaarheid

K
A
A
R
S
E
N
C
E
R
E
M
O
N
I
E

Gedicht Project A geschreven door een stagiaire

Welkom bij Project A in de Zilleweg.
Daarbij hoort even wat meer uitleg.
We starten bij het prille begin.
In '83 richtte men hier een werkatelier in.
Een Brugproject werd het 14 jaar nadien
En Project A ontstond dan in 2010.
Arktos, JPS en Sint-Ferdinand sloegen de handen in mekaar.
Die eerste 2 gaan samen verder vanaf dit schooljaar.

Er was al een breed aanbod in het jeugdhulplandschap,
maar voor afhakers zocht men nog naar een andere stap.
Bij Project A richt men zich op die jongeren, elk specifiek:
begeleiding op maat, geen standaardtechniek.
Men gaat samen op pad,
soms is het even zoeken hoe en wat.
Los van verwachtingen, zoeken naar waarden
en hopen dat de jongeren dan weer kunnen aarden.

Project A begeleidt jongeren tussen 12 en 18
die in het reguliere onderwijs niet de juiste kansen zien.
Met individuele aandacht en via alternatieve wegen,
hopelijk wordt er zo voor hen een veilig klimaat verkregen.
Krachten en kwaliteiten staan altijd voorop.
Elk met zijn eigen sterktes komt er zo weer bovenop.

Alle betrokkenen werken hier samen:
ideeën bespreken en plannen beramen.
Zó dat de jongeren weer sterk voor de dag kunnen komen,
kansen krijgen om te werken aan het leven waar ze van dromen.

Soms betekent dat samen zoeken naar een stage of een job.
Alle mogelijkheden zijn niet samen te brengen in een notendop.
Sommigen leren hier stilstaan bij hun dromen of gedrag.
Men ontdekt wat noodzakelijk is en wat eigenlijk niet mag.

Afhakers liepen vast op school, maar we laten ze niet in de steek.
We focussen niet op resultaat, maar op de weg ernaartoe elke week.
Aan de hand van activiteiten gaat men contacten leggen.
Men ontplooit capaciteiten, dat wil men hier niemand ontzeggen.

Wat er ook gebeurt, nooit buiten de universele grondwet,
maar daarnaast werden ook waarden en leefregels op papier gezet.
Belangrijk is respect voor zichzelf, de dingen en mekaar.
Niet alleen er samen een fijne dag van maken maar...
ook passies delen en ontdekken van talenten
tijdens de activiteiten en gespreksmomenten.

Bij Project A leeft men volgens een bepaalde filosofie.
Men benadrukt gelijkwaardigheid bij Institutionele Pedagogie.
Elke aanwezige is een stukje van het risoom zoals je ziet.
Men spreekt mekaar aan tijdens de Raad op wat kan en wat niet.
't Is mooi hoe men steeds in consensus beslist,
niemand overgeslagen, geen mening gemist.

PROJECT A, ons vroegere Werkatelier draagt zorg voor 'onze' en 'andere' jongeren

Project A biedt afhakers uit het regulier onderwijs/werk een alternatieve dagbesteding, waarbij de focus niet ligt op prestaties maar op persoonlijkheidsvorming. Project A richt zich op de afhakers uit het reguliere onderwijs. Jongeren die (tijdelijk) geen reguliere tijdsbesteding hebben of aankunnen, die vastlopen op school, langdurig spijbelen. Jongeren die individuele aandacht of een veilig klimaat behoeven, die wel te bereiken zijn via alternatieve wegen, of jongeren met capaciteiten die in het reguliere onderwijs minder aan bod komen.

Project A werkt vraaggestuurd, past zich aan de individuele noden van de jongere aan, in overleg met en ondersteund door zijn/haar toeleiders (school, CLB, context, consultant of voorziening BJB). Het uiteindelijke doel is herintegratie in het reguliere onderwijs/werk, maar enkel indien en pas nadat de jongere er klaar voor is.

Na een paar experimentele opstartjaren, kreeg Project A Limburg tijdens het schooljaar 2012-2013 meer vorm: elk van de drie partners (St.-Ferdinand, Arktos, Pieter Simenon) werkte op de eigen locatie, met de eigen doelgroep en volgens eigen methodieken. Maar de doelgroep bestond steeds uit afhakers, jongeren die blokkeren in het reguliere onderwijs, die er (tijdelijk) niet meer terecht kunnen.

Datzelfde schooljaar kreeg het project Nieuwe Kansen Geven van BuSO Limburg vaste vorm en in september stapte St.-Ferdinand in een samenwerking met dit project. Arktos en Pieter Simenon gingen vanaf dan samen verder: Project A (Arktos) Hasselt richt zich op jongeren uit het deeltijds onderwijs (Persoonlijk OntwikkelingsTraject), Project A Lommel van Pieter Simenon richt zich op jongeren uit de Bijzondere Jeugdbijstand.

Door de instap in het EMK (experimenteel modulair kader), als onderdeel van de ondersteunende module, is vanaf 1 januari de verwijzer van de jongere de toeleider. Vanaf dit jaar werkt Project A dus rechtstreeks samen met consultants, maar mensen van de scholen, CLB's, BJB-organisaties, ... blijven zeer betrokken. Zij worden, naast de context, uitgenodigd op elke rondetafelbespreking rond de jongere.

Individueel werken als kracht, Institutionele Pedagogie als werkkader

Reeds van de periode dat we nog een brugproject waren, wisten wij dat een dag lang met een jongere optrekken kansen biedt om met hem/haar tot een diepgaand contact te komen. Al doende komen verhalen naar boven. Samen zoeken/sukkelen/knoeien/lachen smeedt een band. Elke begeleid(st)er van Project A komt met de verschillende jongeren in contact tijdens ateliers, vervoer of overlegmomenten. Elk van ons tracht laagdrempelig met de jongeren om te gaan, er elk moment van de dag voor hen te zijn.

Individueel met jongeren werken hadden we dus al langer in de vingers. Maar in Project A hebben we ook elke dag te maken met een groep van jongeren en begeleiders, mensen die gedurende een aantal uren per dag samen leven in ons huis. We vonden de voorbije jaren niet meteen wegen om hiermee om te gaan. Enerzijds kozen we niet voor een hiërarchisch model van straffen en belonen, van de begeleider-is-de-baas. Anderzijds bleek iedereen, jongeren én begeleiders, toch nood te hebben aan een zekere structuur. We gingen op zoek naar een manier van werken die het samenleven meer zou regelen. We vonden die bij IP, de institutionele pedagogie, een filosofie die groeide vanuit de psychiatrie in Frankrijk, verwant aan de Freinetpedagogie.

Institutionele pedagogie vertrekt vanuit gelijkwaardigheid. Jongeren en begeleiders leven naast elkaar als evenwaardige individuen. De relatie van mens tot mens staat centraal, het kleine ontmoeten. Het uitgangspunt is dat niemand parasiteert.

De instituties (overlegmomenten) zorgen ervoor dat de evenwaardigheid stand kan houden, dat er een plaats/tijd is waar conflicten of onenigheden kunnen uitgepraat worden.

Dit betekent niet dat begeleiders geen specifieke rol hebben. Zij hebben een grote voorleefunctie, zij bewaken de norm (dagstructuur en leefregels), waken over het naleven van

gezamenlijk genomen afspraken, zorgen voor het consequent bespreken van problemen en voorstellen, blijven jongeren uitnodigen deel te nemen aan ateliers of projecten, klampen afhakers aan, zoeken wegen om jongeren te bereiken/te behouden.
 Het ideaal is een groep van begeleiders en jongeren waar elk lid op een goede manier kan verwoorden waar hij/zij mee zit of problemen mee heeft met als uitgangspunt: wij willen hier samen een fijne dag doormaken. Dit lukt natuurlijk niet elke dag, op elk moment. Maar IP biedt ons wel een kader om dit te bereiken.
 In september 2012 startten we met IP. Het is een proces van vallen en opstaan.

In 2013 voerden we het werken met projecten en de methodiek van de kleurengordels in. Met deze laatste methodiek, ingezet om de groei naar volwassenheid duidelijk te maken, hebben we nog een weg af te leggen. Het werken met projecten (thema's: film, rookkot, de wereld rond, make-over van onze lokalen) gaf ons veel houvast. Elk project werd succesvol afgerond met een toonmoment voor het netwerk van de jongeren.

'Het kleine ontmoeten'

Project A Lommel organiseert vier dagen per week ateliers of activiteiten. Sport, muziek, creativiteit, klussen, uitstappen, ... zijn middelen om met de jongeren een weg af te leggen, om met hen in verbinding te treden. De ateliers laten toe om via "het kleine ontmoeten" (Ruth Coenen) voeling te krijgen met de manier waarop een jongere in interactie treedt met de wereld. De atelierwerking biedt jongeren de kans zich te integreren in de maatschappij, kan helpen om hun zelfvertrouwen te versterken door succeservaringen aan te bieden, of kan ongekeerde talenten of interesses wekken. Projectmatig werken biedt een duidelijke houvast. Projecten worden door de hele groep (jongeren en begeleiders) gekozen en er wordt op toegezien dat ze veelzijdig zijn of veelzijdig kunnen gemaakt worden. Tegen elke afhaker wordt bij aanvang gezegd: "Het is elke dag onze bedoeling er met jou een fijne dag van te maken". Er zijn een minimum aan regels en jongeren krijgen zeer veel inspraak in de dagdagelijkse dingen (inhoud ateliers, inrichting lokalen, afspraken, ...).

De praktijk bewijst dat de aanpak van Project A doorgaans werkt, er zijn vrij weinig afhakers in ons afhakersproject. Wij wijten dit goede resultaat voornamelijk aan onze expertise om met moeilijkere doelgroepen te werken en onze consequente keuze voor deze doelgroepen. Een aantal voorbeelden: we hanteren een minimum aan regels, we halen de jongeren op, we maken altijd ruimte voor het gevoel van de jongere, ze worden als volwaardige partners beschouwd, humor is een sterke troef,...

Wij geven de jongeren en onszelf ruimte: elke begeleider werkt per dag met maximaal 2 jongeren. Zo kunnen we garanderen dat elke jongere de aandacht krijgt die hij/zij nodig heeft.

Het sterk doorgedreven aanklampend werken: afwezigen worden gecontacteerd, bevroegd, extra bezocht, eventueel opgehaald, er worden extra gesprekken met de context en de andere betrokkenen gevoerd.

<p>Elke vaste begeleid(st)er werkt maximaal met 2 jongeren. Stagiairs kunnen na 2 maanden 1 jongere begeleiden. Dit betekent concreet dat er per dag 3 tot 6 jongeren naar Project A kunnen komen.</p>	<p>Einde 2013, 1ste trimester schooljaar 2013-2014: 6 jongeren langdurig begeleid (4 externen, 2 jongeren van Pieter Simonon), daarnaast 5 korte begeleidingen ter depannage van de leergroep van Pieter Simonon.</p>	<p>Juni 2013, einde schooljaar 2012-2013: in totaal 10 jongeren langdurig begeleid (8 externen en 2 jongeren van Pieter Simonon).</p>
--	---	---

Een getuigenis

Voorjaar 2012, telefoon van Koen, POT Arktos: of we eens wilden bekijken of we iets konden betekenen voor A. Hij zat volledig geblokkeerd, ging al wekenlang niet naar school, noch naar POT. Enige aansluitingspunt: "Hij houdt van drummen".

Het lukte noch Koen noch de mama van A. om hem naar Project A te krijgen. Ook niet de info dat wij een muziekkelder met een pas aangekocht tweedehands drumstel hadden. Dus ging onze coördinator zelf naar hem thuis. Hij trof daar een jongen aan die zijn best deed beleefd te blijven, maar vol verzet zat. Mama moest het ontgelden. Maar ook toen zij de kamer verliet, was A. weinig aanspreekbaar. We spraken af dat hij best eens nadacht over ons voorstel om bij ons te starten. A. startte niet. Het voelde voor ons aan als falen.

We hoorden dat schooljaar niks meer van A. Het volgende schooljaar begon. We vernamen van Arktos dat A. langdurig in de psychiatrie was opgenomen. Eind december 2012 kwam plots de vraag van A. zelf of hij naar Project A mocht komen. We waren perplex maar ook blij dat we een tweede kans kregen. A. kwam begin januari 2013 met zijn mama naar de startrondetafel in Project A: een totaal andere jongen, rustig, aanspreekbaar. Het was opvallend hoe fijn hij met zijn moeder omging. Het stond voor iedereen (school, CLB, POT, mama, begeleiding vanuit de psychiatrie) vast dat terugkeer naar school geen optie was. De vraag was dan ook: POT in Project A voor 4 dagen per week en tot einde schooljaar. De doelstellingen waren: een zinvolle tijdsbesteding hebben, sociaal contact opbouwen, naast drummen ook trachten deel te nemen aan andere activiteiten.

A. was bijzonder onzeker de eerste weken: bang om het openbaar vervoer te nemen, bang voor de groepsmomenten, de nieuwe mensen, nieuwe situaties.

Na enkele weken voelde hij zich echter volledig thuis bij ons. Hij ging vaak drummen in de muziekkelder, maar nam ook deel aan groepsgesprekken en activiteiten. Hij kon het met alle begeleiders goed vinden, had vaak individuele gesprekken tijdens de activiteiten. De contacten met de jongeren liepen wat stroever: A. vond niet altijd aansluiting bij hen en soms werd er van hem geprofiteerd (sigaretten afgeven). Hij meed conflicten en drukte. Hoe langer A. bij ons was, hoe beter hij zich in zijn vel voelde. En hoe meer hij bij de andere jongeren respect en ruimte kreeg. Hij trad op met zijn geweldige drumsolo's op onze toonmomenten, maakte de verslagen van onze raadgevingen, maakte powerpoints, deed mee met alles wat er ondernomen werd. Hij was elke dag present en altijd rustig aanwezig.

Tegen het einde van het schooljaar werden op de eindrondetafel afspraken gemaakt naar dit schooljaar toe. "Gewoon onderwijs" bleek nog steeds geen optie. Er werd gezocht naar een oplossing op maat, die door alle partijen ondersteund werd.

A. volgt momenteel 3 cursussen in het volwassenonderwijs (dreamweaver, photoshop en bedrijfsbeheer). Daarnaast komt hij tot zijn 18de verjaardag nog 2 dagen per week naar Project A.

POT, CLB en school hebben echte kunstgrepen moeten uithalen om dit te realiseren.

A. is onze ancien. Hij stelt zich ook zo op naar de "nieuwe" jongeren toe. Hij is peter van één van hen. Hij uit regelmatig zijn spijt te moeten stoppen in januari 2014, op zijn 18de verjaardag.

Project A heeft eenvoudige doelstellingen: we willen samen met jou van deze dag een fijne dag maken en hier leer je wat meer grote mens worden.

We hebben A. mogen zien groeien. Van opstandige puber tot een zelfbewuste kerel die weet wat hij met zijn toekomst wil beginnen. Die geleerd heeft met mensen om te gaan. Hij zal in totaal een jaar in Project A geweest zijn als hij vertrekt.

En ook wij vinden het jammer dat hij bij ons stopt...

Voor de kinderen aan wie onrecht werd aangedaan
voor hen die deze kinderen koesteren

Duizendschoon – foto Tiny van den Muijsenberg – keyfo.wordpress.com

Een kind — het is bekend —
krijg je.
En krijgen is een kunst.
Het is de kunst van het uitpakken,
de kunst van het zorg dragen,
de kunst van het geven
om wat je is gegeven.

Maar sommigen
— ook dat is bekend —
kennen de waarde
van een geschenk niet,
scheuren veel te snel open,
gooien al weg
nog voor ze het echt
hebben gezien.

Gelukkig dan de geschenken
die nog op tijd worden gevonden
en liefdevol opgeraapt.
En ook dat is een kunst:
de kunst van het koesteren
wat niet van jou is.

Het zijn de grootste kunstenaars
die we hebben.

Geert De Kockere